

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 31. децембра 1881.

Бр. 36.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 0, — 5, — 2¹/₂ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Ми стојимо...

Што вам отму, то можете још повратити; али чега се сами одречете, — то вам је изгубљено.

Фрања Десак.

Ми стојимо ведро чела,
Ми стојимо светла лица
(Не бројећи да су наши
Они дванајет кукавица).

Ми стојимо тешга срца,
Сред вртлога ветропирна.
Олуј хучи, муња сева, —
Ал је савест наша мирна.

Грмљавина — па још кака
Свест не може да успава.
Ми немамо друга места
До — бедема наших права.

Ми стојимо и гледамо
Шта се плете, шта се снује.
— Јад, који се даром даје,
Срамотом се не куцује.

Ми стојимо мирна срца.
(Не питајте да-л крвава)
Оружје нам данас једно, —
К'им се барем част спасава.

Ми стојимо, јербо знамо
Да с' не може све отети.
Срб с образом живет уме,
— Вез образа ни умрети.

Та нас нису закопали
Ни куд камо црњи дани.
Прва правда, која сине, —
На нашој ће бити страни.

Драги читаоци — и не мање драги претплатници!

На шалу и сатиру не дају се привилегије.

Шалу и сатиру не зајемчава никоји (земаљски) закон на овоме свету.

И то вам је најбоља гаранција, да ће шала и сатира „Стармалова“ остати здрава и читава, у толико више што његови фондови не запињу ником за очи (нема илустрација) већ само за уши (а многе су уши већ по природи тако удешене, да о њи много занети може).

„Стармалову“ судбину не решавају ни чивутски новинари, ни свети Гурија, ни Тисина фурија, ни Треворова шурибурија, — његова је судбина у вашој руци, у вашој љубави, у вашем срцу и у вашем — цепу.

Кажу да је оваким листовима цел: пазити, да се у народу не угаси смејање (којим се људи разликују од животиње); — па нека би било и тако. „Стармали се ни тога не одриче. „Стармали“ вас истина неће голицати на смеј, — али ће радо давати сигнале: кад се треба смејкити, кад смешити, кад осмехнути, кад подсмехнути, кад горко, кад слатко смејати.

Ми смо у више прилика показали да смо право невино јање; сад треба да покажемо да и то јање нешто сме, — и у томе смислу биће оправдано наше смејање.

Ми се смејања не стидимо, — али ће „Стармали“ гледати, да ми будемо они, који ће се на послетку смејати.

Даклем „Стармали“ ће настојати за тим, да се смејање у народу са свим не угаси, или бар да за семе остане.

Оно истина, најсмешније би било, кад би „Стармали“ баш сад престао, или престати морао. Али онда би опет настало тако јако смејање (и то баш тамо, где не треба), да се то не би слагало са озбиљнијим премазом (и бркомазом) садањих (на)трагичних дана (које бог времена нека што пре у крило своје прими, да се не муче).

Па де, шта ће нам још бити „Стармали“, — да знамо, пре него што се бацимо у трошак од 4 фор. на годину? (питаће можда ко, — само да нас искуша).

Ако хоћете скромно да вам кажем: „Стармали“ ће вам бити оно, што вам је и до сада био, — уља ко више ради него што му је најбољој вољи у снази.

Ако хоћете да вам то мало бомбастичније кажем: „Стармали“ ће вам бити целе идуће године онај, који ведри и облачи.

Ведриће вам чело и лице, које није срамотом окаљано. Облачиће вам стајаће рухо истрајности. Ведриће вам брижне и суморне мисли. Облачиће вам јакунце, које се не окреће баш по сваком ветру и т. д.

Ако се кад и у „Стармалом“ поткраде који горки уздицај, — смејте се и томе, — како је малодушан, и он ће се брзо тргнути и веселијим вам гласом запевати.

Јер ако нећемо ми сами један другог крепити и исправљати, — турски оца то за цело чинити неће (он има друга посла.)

Но немојте мислити, да је „Стармали“ такав човек, који се вишој власти не покорава. Покушајте само, па намигните и заповедите, на пример да „Стармали“ четир, пет, шест пута на месец излази; пун илустрација, — на свакој страни по десет, и видићете да ће се заповест ваша најтачније испунити (само та заповест морала би имати и премапотпис нашег министра финансије.)

Међу тим „Стармали“ вам је давао и до сада чисто вино (са врло мало воде помешано), али га је вукао с натегом. А ви знате кад се вино вуче натегом да може и ускиснути. Он ће вам и од сада давати чисто вино (са још мање воде,) — ал де и ти, поштована публико, учини своје. Хиљаду претплатника могу да спасу буре од кубуре, — и „Стармали“ ће онда да ти точи вино без натегоа, — на славину, — у славу напредовања а не назадовања, у славу прикупљања а не растркивања нашег.

Пријатеље, из свих крајева, где год Србин дише и уздише, молимо да нас извештују о свему, што „Стармали“ треба да зна.

И оној шали и досетци, која се не односи на сувремене догађаје, већ има намеру само здравим хумором да забави, отвара лист овај бар трећину свога простора, — а нада се и ту прилозима од старих и младих ђаволана.

За најбољу оригиналну хумореску, која буде штампана у течају првог полгођа 1882 г. у „Стармалом“, расписује уредништво наградицу од 30—40 ф. — Нека не буде мања од три, — а ни већа од 8 штампаних страна формата нашег листа. — За пресуду замолићемо признате критичаре, на чији се суд и „Матица Српска“ ослања.

Па сад сретна нам нова година! — а стару поклањамо, да се њоме у историји својој диче и носе они, који су већ заборавили срећу своју зидати на јачем и здравијем темељу.

„СТАРМАЛИ.“

Овоме немам ништа да одузем, — али имам нешто да додам. Популарност ма кога листа стоји до читалаца, — али опстанак његов решавају претплатници. Издаваоци српских листова обично су у бризи да ли ће крај с крајем ухватити. Кад би марљивост претплатника у полак одговарала оном признању, које лист „Стармали“ у публици ужива, листу би овом у сваком смислу нова крила порасла.

Ми имамо пуно разлога надати се, да ће баш ове године, не само читаоци речима, већ и претплатници стварно основати сигурну будућност листу, који није покренула спекулација, ни од стране радника му, ни од стране издаваоца.

При дојакошњем броју претплатника наклада није у стању уресити лист овај илустрацијама као што би требало да буде и по жељи уредника и по жељи публике и по жељи саме накладе. То може учинити једино бољи одзив, коме се од нове године надамо.

Умољавам дакле сваког Србина, који жели да „Стармали“ ни са те стране не заостане иза оваких листова у других народе, да приону увећати број његових претплатника.

Цена је изложена на челу листа.

Штампарија А. Пајевића,
издавач „Стармалог.“

Шетња по Новом Саду.

XCVIII.

Пустите ме мало да седнем на клупу да се одморим; допустите ми да једну недељу дана ћутим и да бар месец дана ништа не једем и не пијем, јер сам се ово неколико дана тако уморио, као да сам се из петиних жила упињао, да се коме за патријара наметнем, или као да сам неположене Далске рачуне сам самцит морао у ред да доведем. Но није ни чудо: бадњи дан, божић, свети Стеван и скупљачи добровољних прилога за „Беседе“ и „балове“ тако су ме уморили и исцрпили, да не знам ни где ми је глава, те сад чисто сам себи долазим као неки — боже прости — администратор неких великих добара, који не може да сабере рачуна и да их поднесе.

Тако ни ја не могу сам себи рачуна да зготовим о оним силним прасицима и чашама, што сам их на туђ рачун са овог грешног света таманио, и кад би се сачувај боже и ноћу потрошарина на вино, пиво, каву и шећер плаћала, не би ми ни коса на глави остала читава.

Куд год човек стигне и чим на столицу седне, а он чује само: „Благослови боже јастике и питије сије!“, па ти се онда заборави и на папину сеобу и на загребачке мачије музике, него се засучу бркови и рукави, те се тамани „свјакоје житејскоје по-печење“. Оно благосиљање „јастика и питија“ сећа човека на онога попу, што је имао пастирски обичај, да врло често иде некоме своје парохијанину на ужину или на ручак, те овај кад му је досадило, договори се са женом, да преправи онако празне киселице, те кад дође попа, да не изнесе ништа друго, осим голе мршаве киселице. Једанпут је исти брат Хришћанин баш сео да једе, а имао је пред собом питије (паче), кад, ал ево ти попе, где куца из врата. Парохијанин брже сакрије питије под кревет а жена донесе на сто киселицу. „Како је, брат Јово!“ запита попа. „Ето, оче попо, баш седох да једем киселице, ако је по вољи, изволите.“ Попа приђе столу — који је био спрам кревета, под којим беху сакривене питије — и прекрстив се рече: „Христе боже наш благослови јастике и питије...!“ Кад то чу брат Јова, а он ће рећи: „Па дед' жено бога ти, те питије, видим да се не може од господина попе ништа сакрити“, и тако се после осолеше и напише онако као што бог заповеда.

Због силних ручкова, који су трајали до вечере, и због силних вечера, које су трајале до „вруштук“ нисам доспео ни новине да читам, па ни самог „Пестер Лојда“ не видех, те тако нисам могао ни да уживам читајући, како писац ђ сам себе у лаж утерива.

Само сам у „Преси“ опазео и из ње научио, да је Рума у Србији. Наш кићени Срем је баш несретна земља, кад хоће ево да нам је на све стране развуку. Недавно је „Стикс“ пештански баццо наше лепе Карловце у Шпанију, сад ево бечка „Преса“ премести Руму у Србију — сад

још само да који учени Чивутин пресели Буђановце у Америку, Гргуревце у Сибирију, Шид и Ердевик у Хотентотију, па онда не знам ни сам, би ли се још ко отимао о митрополију карловачку, и би ли и онда поп Магарашевић из Сурчина нашао за вредно, да по каванама изазива поједине посланике, за љубав овом ил' оном своје идолу и кумиру.

Чуо сам и то, да има у новинама уводни чланци под насловом: „Позив на претплату“. „Стармали“ нема чланка под тим насловом. А сећате ли се оне приче, како су деца искала од матере колача, а она им одговори: Ко иште тај неће добити. На то мали Глишица испод астала: „Па дај мени, мати, ја не иштем.“ Тако ће сада без сумње наша штотавана публика штудирајући на који лист да се претплати, рећи: „Па хајд' да „Стармаломе“ дамо, он не иште!“

(Живица штотав. публика!)

Аб.

Бачванске песме.

(Још нештампане.)

*

Бачка сузе ронила,
Свог владику молила,
За тобом ми срце вене,
Остани код мене.

*

На Дунаву дебо лед,
Аој прото што си блед,
Та ти ниси такав био,
Док си народ љубио. Еј!

*

Ала умам, ала знам,
Ала умам да варам,
Цео Сомбор и Стапар,
Преварих у један пар.

*

Прођи Тисо уз мој двор
Да ти кажем терет мој,
Како сабор ме секира
Неће да ме бира.

*

Ситна киша промиче,
Прота шешир намиче,
Иде ди су бискупи —
Ко их такве искупи!

Грба.

У ШКОЛИ.

Учитељ. Како је други и трећи степен од придева „добар“?

Максим. „Бољи“ и „најбољи“.

Учитељ. Врло добро! А од придева „грозан“?

Максим. Нема другог и трећег степена.

Учитељ. А за што нема?

Максим. За то, што грозније од „Грозног“ не може бити.

Грба.

*

У Ш Т И П Ц И.

× Један надеран брат сео о божићу да једе прасета но онако пијан није могао да нађе и разазна: које је прасе, а које је он.

△ Пештански листови веле, да о загребачкој демонстрацији према мађарској господи, што дођоше у Загреб, није вредно говорити. Па што су онда они онако викали, кад су оно пештански ђаци Тиси полупали прозоре?

= „Нема више деце!“ каже се код нас кад се говори о нашим малим маторцима. То исто вели и издавач „Невена“.

○ Горе у Пешти се нешто дуго кува. Да не буде по ономе: Parturiunt montes, nascetur — ridiculus mus (родиће се — смешан миш).

☞ Један професор рече у свом предавању: Године 1790. држан је карловачки сабор у Темшвару.

☞ Кад се „Лојдов“ писац зове Швикер, а да ко је онда Шпикер, т. ј. ко га је шпиков'о?

× Шта је излишно? Излишно је толику војску шиљати у Далмацију и Боку, кад ето све бечке и пештанске новине тврде, да је онде мир и да је обранбени закон спроведен.

+ Један брат, кога је бог даривао врло руменим лицем, црвеним носом као патлиџан и брадавицама на носу, пева врло радо песму: „Нема лица без рујнога винца.“

☉ Учитељи певаху о божићу песму:
Божић, божић бата,
Да је већа плата!

! Једно дилетантско позоришно друштво не може да нађе глумицу, која би играла наивну улогу у новом позоришном комаду „Окаљано поштење.“

= Један трговац оглашује своје нове звиждољке, које би се лепе дале употребити при'какој наступајућој свечаности. Особито се лепо дају свирати клерикалнореакционарне песме.

И то ми је неко авантирање.

Бити толико времена на месник српске патријаршије, па зад наједаред изгубити из наслова свога једно слово (баш из среде) — и у место

НАМЕСТНИК

постати

НАМЕГНИК —

н то ми се зове неко авантирање!

П у с л и ц е.

Ове године о божићу било је ванредно топло време. Сад ће да оживе црви, глисте, гусенице, бу-бе и други гадови, — видећете само.

„Pesti Naplo“ реч Кривошија пише овако: „Krivosczia.“ А ономад рече да је владика Војновић рођен у Сирмијуму (Sirmiumba). Ти људи мора да са великим спокојством духа пишу, кад што о Србима пишу. Јер онда забораве и мађарски правопис и географију.

Изасланици финансиске комисије, вели се да су бадава ишли у Фијуму (т. ј. нису за то на жељезници ништа платили). За то им жељезница није хтела ни да звижди као другим пасажерима, већ су то морали загребачки ђаци да накнаде.

„Pesti Naplo“ вели за покојног владика Војновића: „igen derék, hazafijas főpar veszett el benne.“ Верујем, — сви би ми били ваљани, само кад би хтели да умремо.

Ономад је бора у Трсту стровалила десет теретних вагона. То је снага. Чисто се човеку прокте и зажели кад би могао са таквом бором саборисати.

Мађарски песник Јокаји имао је кућу у Пешти. Али се сад регулишу у Пешти сокаци и Јокаји мораде из своје куће да се исели, и кућа ће да се поруши. Том приликом, остављајући своју кућу, Јокаји је написао једну песму. Песма је врло лепа. (Ал су лепа и 38.000 фр. што их је за кућу добио.)

За Стојаина Ковачевића веле, да неће да удара на мернике. А како би било, да целу војску, која сад тамо иде да рајбере покори, оружамо са лењирима, плајвазама, рајзбретима и т. д. па да Стојан мисли да су то све сами мерници. (Па реците до „Стармали“ нема виспрени мисли).

К а ж у...

Кажу да је министар Тиса једном Србину од прилике овако реко:

„Ето вам патријарха, па сад будите задовољни! Ал ако ни сада не будете благодарни, онда ћу вам узети и Анђелића. И онда, — (ту се мало замисли) и онда ћу вам изабрати себе самог за патријарха.“

Ово човека чисто мами да не буде благодаран, — кад смо већ све пробали, да пробамо још и то.

WWW.UNILIB.RS

Ћира. Ја би данас честитао г. Тиси и другим министрима нашим нову годину, — само не знам би ли ми честитку примили.

Спира. А како би им ти као честитао?

Ћира. Рекао би им просто, и искрено да им бог да све оно добро, које они нама желе.

Спира. Но, лепо би те погледали, да им са таквом честитком пред очи изађеш.

Ћира. Даклем умре нам и владика Војновић, који је био поштена душа. Бог да му душу прости!

Спира. Али ја све држим да њему није било суђено већ сада умрети, и то баш у Карловцима па још у патријаршком двору. Него мора бити да се смрт забунила. —

Ћира. Како ти то мислиш не разумем те.

Спира. Ја држим да је имала смрт друго упуство, али у мраку није потретила, није нашла —

Ћира. Но, но?

Спира. Није потретила, није нашла — српску аутономију, над којом је баш онда сламка прекинута, него нађе сирмака доброг Војновића па њега укиде са света.

Ћира. Видиш, то је врло вероватно. Тако ће нешто од прилике бити, — ако и не баш са свим тако.

Ћира. Од кад нама „Српски Вакић“ прориче да ће бити о божићу радост велија. Па ево канда ће тако и да буде.

Спира. А где ће да буде та радост велија?

Ћира. Где!!! — Во Јудеји и Самарији.

Ћира. Одавно се то већ говори да Далмација треба неки хинтерланд.

Спира. Па ето, сад је ту и тај тако звани хинтерланд. Али само не знам на што је?

Ћира. На што?! — кад се у Боки Которској роди буна, до се има где раширити.

Спира. Аха!

Ћира. Ти Кривошијанци и Ерцеговци мора бити да су здраво весели.

Спира. А по чему ти то судиш!

Ћира. Та ето немачке новине једнако доносе вести о неким бандама. А ја знам где банде свирају, ту мора бити неко весеље

Ђука и Шука.

Ђука. Јеси л' чуо да хоће сад неког проту да метну за владику.

Шука. Па то ми одавно желимо, да и мирски свештеници могу бити владике, па што сад замераш?

За десет — педесет.

(Свршетак.)

Кад Гавра уђе у болту улетим и ја за њим, да видим шта ће то да буде. Хтедох Чиви рећи, да су то моји новци којима Гавра свој дуг плаћа, хтедох — али ме Бачванин одби оштрим погледом, а још оштријим речима, да му не кварим посао, да идем макар само до врата, а ево њега тако за мном.

Ја се повукох до врата и ту чеках крај комедији или можда трагедији (моје десетице).

Стојим ја на вратима, али стоји и Гавра у дућану, и стојао би можда дуго, да га Чива не освоји овако:

„Сад добре, моје драги, ви може сад да идеш, ви поштена човек, која свој дуг платио.

„Та тако је“ — прихвати Гавра, ја сам поштен човек, дуг сам мој платио, па за то и чекам, да ми мој златан сат натраг дате, јер код нас је обичај код ко свој дуг плати, да му се тако и залог врати. Хајде, хајде, не оклевајте ту!“

„Какав сат?“ Цикну Арон као да је босом ногом на жеравицу стао, — „какве сата, ако бога знате. Ниси ви мене, никаквџ сате дала, со вхар их леб. Никакве сате, — никакве сате.“

„Је с' чуо, Чиво, немој ти са мном правити мишкуландије! Ми смо Бачвани на кратко насађени. Већ де ти извуци мој златан сат из оне фијоке, док те нисам, виш овом шаком, пољубио и с десна и с лева.“

„Раубер! раубер!“ прудера се Чива, и кад је то двапут рекао, учини му се да је мало, па додаде још једно „Раубер!“ — ни то му не би доста већ дрекну још једно трократно: „Цу хилфе!“

И одиста, чим је он викнуо: Раубер! тако се створи у неговом дућану неки полицајац, — са великим вопросителним погледом.

Арон се окуражи, кад се виде под закриљем славне полиције. Исприча полицајцу своје веље јаде, како се од њега тражи неки сат, па још златан, који он — тако му поштења — никад није добио. (Ал не вели, да је примио десетицу, коју никад није узајмио.)

Полицајац, — строг у својој званичној дужности, окрете се Гаври питајући га: „Шта хоћете, ви овде? Какав сат тражите ви од господар Арона?“

„Шта наопако, па зар још пита какав сат? — Па мој златан сат, што ми је од оца остао, што сам му га јуче у залогу оставио, кад ми је десет форинта позајмио. Та ево баш сад, овај час, вратио сам му дуг. О гле ти чуда, како ја да накаљам. Него кажите ви њему, ако мој сат тако не „аузрукује“ — ја знам ди је бригади-команда, па кад ја одем на рапорт, чешаће се Чива и тамо, где га сад не сврби.“ — То беху речи Гаврине.

„Ја мајн хер“ рече полицајац Арону „ето сте чули шта вам овај вели. Ја знам да ви ником не узајмљујете ништа без залогџ. Па кад вам је ваша десетица враћена, ви треба човеку његов сат да вратите.“

Чива пребледе, па онда кроз бледило мало по-

зелене, рекао би да није примио ни десетицу, — али има ко је то видео. Озноји се малко (само зато, да би имао шта са чеда обрисати), та онда приступи и пришапну полицајцу на лево уво неколико речи, које ја нисам могао чути.

Овај шапат имао је ту последицу, да се полицајац обрнуо Гаври, па га запита: „Па шта је могао коштати тај сат, који сте г. Арону јуче у залогу дали?“

„А шта ја знам, — ја га нисам купио, већ ми је од оца остао. Само знам да га ја продати нећу, ни за сто његови форината.“

„Јесте чули“ — рече добри полицајац — „мени би жао било кад би вас морао тако с места обочицу у полицију отерати. Него де се ви измирите. овај вам господар нуди за ваш сат 25 фр. Примите новце, па нека буде процесу крај!“

„Шта!?“ — осекну се Гавра — „ја мој златан сат да продам Чиви, па још по што, за 25 фр. А, то бити неће. — Али ако га је шћердао, он нека плати колико сат вреди. А вреди брат брату да га да 100 фр.“

„Ај вај, ај вај, хундерт шлог солен дих тrefен!“ — То рече и понуди Гаври 50 фр.

Полицајац „интервенира“

Гавра се не да ни осолити.

Онда ја на вратима стојећи, нађох за добро, да се и ја мало умешам. Приђем ближе и опоме-нем Гавру на ред и да се у касарну торња.

„Ха баш добро, госп. капларе, што сте ту“ ре-ћиће Гавра. — „ви знате мој сат, који сам лани о божићу добио, кад ми је отац умр'о. Та на вас је и дошао пакет.

„Знам“, рекох ја, — јер заиста је тако било.

„Но па шта вреди тај мој сат?“

„Па вредиће око 50 фр.“ — (Сат који је Гавра лани одоца свог наследио, заиста је толико могао вредити).

„Ху, госино му легло!“ „вајкаше се Гавра, — „али ја га не би дао ни за сто фр. — Но кад г. каплар каже да више не вреди, а оно нека буде; не волим баш ни ја процес.“

Гунђајући изброја Чива Гаври 50 банака, све по 1 фор.

Гунђајући прими Гавра од Арона „горе хва-љену своту.“

Ја и Гавра изиђосмо из дућана (полицајац је још мало остао код Арона).

Кад бесмо на пољу, запитам ја Гавру: „Је-ли, бога ти, јеси-ли ти заиста дао Чиви у залогу сат?“

„Е, — а што не питате њега, је-ли он мени дао у зајам десетицу?“

Мрзило ме да се враћам, да то и Арона питам, него рекох Гаври: „Сад си при новцу, дај моју десетицу.“

„Нисмо се“ вели Гавра „тако погодили, него данас да попијемо сви 50 фр.

Тако је и било. Ми ту ноћ прочастисмо се, про-веселисмо се, проиграсмо, пропевасмо баш онако сол-дачки. То би тек вредно било да опишем, — али то не умем.

* * *

После месец дана седимо ти ми опет у касарни, доста и снуждени. Али ето ти Гавре Бачванина. Стаде пред мене, салутира и рече:

„Мелде гехорсамст, госп. каплар, ја добих но-ваца од куће.“

„Па колико, Гавро?“

„Хундерт унд финџиг.“

„Живио Гавра!“ заорише се многи гласови у нашој собурини.

„Чекајте мало! Има томе и после времена.“

Гавра отпечати пред нама писмо. Извади из њега новце. Узео најпре 10 фр. па их даде мени. Ево г. капларе и хвала! Па онда узе четир десе-тице и даде их брат Милошу. „Ових 40 фр. враћа ти Чивут Арон; он се је данас забунио, па ти је толико више интереса урачунао.“ — Па се опет обрну мени: „Сад ми остаје још сто фр. — Ево ово 90 фр. дајем г. каплару на оставу, нека ми се нађе кад затреба, — а једну десетицу, — братијо, —“

„Знамо на што си наменио!“ повика весела сол-датија гладећи мрке брке у предосећању добра нак-вашенија.

По приповедању

Бранка Д Ђа.

Глава и срце.

(С немачког.)

Глава, — глава, — она ј' рада
Да је увек њена влада.

Што нареди, то да бива;
Да се слуша без протива.

Али срце, — срце не да,
Да му глава заповеда.

Не слуша је што нареди;
Смеје јој се заповеди.

Не да, да му други суди;
Већ по својој ради ћуди.

Ј.

Шта се десило лани, лицем на нову годину.

Писмоноша. (Дошао г. игуману, да му честита нову годину, а уједно донео му „Постилон“, да се не каже, е је дошао баш празних руку.)

Игуман. Е хвала, хвала синко! хвала ти на честитци! А шта си ми то донео?

Писмоноша. „Пост —“

Игуман. (Не даде му ни да целу реч изгово-ви.) Напоље, безделниче један! — Показаћу ја теби и ономе који те је научио да у намастир носиш пост.

Чему се ја чудим и дивим.

(али емо у да се начудим и надивим)

Како је то, да још ни један пуж није добио орден! — Та они баш знају пузити.

Како је то да у с кој апотеци претиче још белила и на продају! — кад апотекар има и жену, и три сестре, и две шогорице и једну гувернанту.

Како је то, да астрономи могу прорачунати, кад ће бити помрачење сунца или месеца чак на небу, — а не могу да прорачунају, кад ће бити осветлење неких новосатских улица

Како је то, да се још ни један уредник није удавио у свом уводном чланку, (ипак мора бити да су плитки ти уводни чланци.)

Како могу у Арапској земљи да познају, који је Циганин, а који није.]

Како је то, да су календарције увек знале, у напред која ће година бити преступна, — а за 1881 то нису рекли. **Адам.**

Не може да позна кућу.

Господар Моја и до сада је долазио по каткад пијан кући око поноћи. Али је увек своју кућу познао и у њу ушао.

Ноћас стајаше он читав сат пред својом кућом, и машући главом мумлаше једнако: О! о! о!

Наиђе нека братија и запита га шта ту ради.

„Та ето тражим своју кућу, а не могу да је нађем.“

„Та ето то је твоја кућа, што пред њом стојиш“.

„Заиста!“ викну г. Моја зачуђен „даклем то је. Е, ал да дабогме, ја сам јуче своју кућу преписао на жсну, — па сигурно за то не могу да је познам. **Адам.**

Из Borsszem Janko-ва .

У последњем броју В. Sz. Janko-ва нашао сам ове стихове, који ми тако лепо звече, ал ми је жао што их не разумем. За то их шаљем „Стармалом“ можда ће ми когод од његови читалаца знати тумачити.

Ево ти стихова:

„— Magyar hazánkban itthon, a becsület, a jog, — csak addig az, Még szét nem zuzza becszteleu kezekkel Előjogos pimasz,“

Шта-ли то мора да значи, кад тако лепо звечи.

Ф. Ф.

Из Берлина.

Ал тек из Берлина
Иде песма фина, —
Чим су људи зрели
Фашанге почели.
Том Бисмарку старом
Не да ђаво мира,
Већ би хтео с царем старим
Да се променира.
И ено га веће,
Где с царем глеће.
А по чему греду?
По најтањем леду.

* * *

„Стармали се томе
Нешто мало диви.
На послетку, нека их, —
Он се не противи.

С.

Ово је баш искрено.

Не само да је искрено, него ово је тако, да човек, који је већ трипут пукао од смеја, још једаред даде трбу зашити, па да још једаред пукне.

„Пешти Хирлап“ умствује како би добро било и како би у реду било, кад би се у Мађарској увела Порота и у кривичним стварима. Али онда му паде на ум да има много предела, где Мађари нису у већини, и за то, само за то не сме бити пороте, јер вели, та порота или не би била порота, ил не би била мађарска.

Кикиндски „Јокли.“

Из Кикинде смо добили позив на бал, који да ће бити весео, види се већ и по штилу и ортографији позивнице.

Ево почетка:

Позив. за 14 јануара 1882. у великој дворани куриалног здања у корист Вел. Кикиндског собственоизображавајућег и болестника помагајућег „друштва младих трговаца“ обдржавајући бал, на који се ваше благородије учтиво позивате. Одбор.

Штампано је код Леополда Јоклија у В. Кикинди, ал' само није назначено на „Позиву“ који је Јокли тај позив писао и штилизовао?

Нове књиге.

Послате уредништву на приказ.

Шала и сатира од Абуказема свеска друга издање књижаре Луке Јоцића и друга у Новом Саду 1881 српска штампарија дра, Светозара Милетића цена 40 н.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме двадесетчетвртом броју за 1881 ове чланке: 1. Мала појачица Мара, песма (са сликом) од Чика Јове. 2. Ред, приповетка 3. Бољи јунак од гаврана, песма (са сликом) од малог Жарка. 4. Добро дете 5. Каплица, (по немачком) од — ар Ар — 6. Божић у Аустралији (са сликом) од Чика Јове. 7. Во и комарац, од Љ. П. Н. 8. Прве кашке зноја, или први пут на орању, песма од Алк. Ћ. Нуше. 9. Реке, по нем. од В. Ј. Јанковића 10. Жаба и бик, од Љ. П. Н. 11. Мрвице, од Љ. П. Н. 12. Рчак, (са сликом) 13. На муци се познају јунаци. 14. Племенити Саладин. 15. Кућа у руског сељака песма (са сликом) од К. Л. 16. Чини добро па не кај се, од Рајка. 17. Пчела и дечко, песма, од Алк. Ћ. Нуше. 18. Краљева се не пориче. 19. Највећи мозак. 20. Александар и Диоген. 21. Пред нову годину. 22. Решење даштања.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9 — „Невен“, чика Јовин лист, излази два пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године, и шаље се на адресу **Штампариие А. Пајевића** у Новом Саду.

Још се може добити

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1882. ГОД.
Цена 50 новчића или 1 динар.

Наручбине из Србије ваља упућивати књижарама В. Валожића и Петра Ђурчића у Београду, из осталих крајева подписатој штампарии.

Ко наручи за готов новац или на распродају у више примерака ових календара добија према количини наручбине највећи рат.

Накладна штампарииа А. Пајевића
у Новом Саду.

Књижевна вест.

Накладом КОСТЕ МАНДРОВИЋА књижара у БЕЧУ, I, Fleischmarkt № 8, изаће о Божићу и моћи ће се у свима књижарама добити:

ДРУГА КЊИГА
арапских приповедака

„ХИЉАДА И ЈЕДНА НОЋ“,

на 11 бојадисаних слика, 384 стране, цена 1 фор. 50 новчића или 3 динара.

У овој другој књизи налазу се највише ремек-приче, „Аладин или чудотворни жижак“, „Лакрдија Абу Хасан“ итд.

Умољавају се сви они, који имају прву књигу: да и ову другу што пре наручи, како би тиме ово дело надокнадили. Од прве књиге налази се само још мали број примерака. Обе књиге са 25 бојадисаних слика стају 3 фр. или 6 динара.

Наручбине обављају се платом у наточ, или ако се пошаше новац поштанском упутницом у напред.

ОГЛАСИ.

Част нам је п. т. публици Новог Сада и околине на знање ставити, да смо наш

Фотографски завод

под фирмом

КЕНИГ И СИНГЕР

отворили 1. јуна п. н. у сада Стефановићевој кући одмах до Шнајдеровог хотела, и да смо га зарад удобности публице снабдели са свима у ову струку спадајућим реквизитима и особитом удобношћу. Ослањајући се на многогодишње у ту- и иноземству набављено искуство, што смо га стекли у току нашег рада, бићемо с особитим обзиром на вештачки укус п. т. публице вазда готови, да све нами достављене налоге савесно, тачно и сасма брзо изведемо, како би тиме свима на нас стављеним захтевима по поднесеним жељама за доста учинили, и у свако доба оправдали поклоњено нам цењено поверење; зарад укусне израде сластит набавили смо себи најновије инглеске и француске апаратнодекорације, и трудићемо се вазда, да задобијемо потпуно задовољство пошт. публице. Препоручујући наш са свима удобностима снабдевен завод благонаклоности п. т. публице молимо да би имали доброту што обилатије потпомоћи ово наше са знатним материјалним жртвама скопчано подузеће а ми обећавамо у напред, да ћемо тачном и савесном послугом у свако доба оправдати ову благонаклоност.

Нови Сад јула 1881.
16—18

С поштовањем
КЕНИГ И СИНГЕР.

ЗВОНА

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

Ливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА, у Вршцу.